

UNIK KENDO HÄNDELSE

Svenskar gjorde sensation i japansk svärdskonst

Av Allan Törner, 3:e Kyu kendo
Yama-Sha Kendo Dojo, Stockholm
och Norrköpings Judoklubb

Det är kanske svårt att föreställa sig att något unikt skulle kunna inträffa inom en sport med i runt tal tusenåriga traditioner som kendon har. Detta skedde emellertid den 13—15 januari, då l'Association Belge d'Aikido, Kendo et Arts Martiaux (A.B.A.K.A.M.), det belgiska riksförbundet för dessa budosporter, såsom värdar inbjöd till *hatsu-geiko* (vinterträningläger) i Bryssel och fick deltagare från icke mindre än sju andra länder.

Fredagen den 13:e — som deltagande kendoka hädanefter kommer att betrakta som en lyckodag i stället för den hävdvunna motsatsen — samlades deltagare från Japan, England, Frankrike, Holland, Tyskland, Sverige och Vietnam i den belgiska huvudstaden, där en av Yama-Arashi skolans tre dojo ställts till förfogande.

Mottagandet var lika hjärtligt som effektivt och en beundransvärd organisation beträffande transporter, förläggning och nödvändiga inombordskalorier medförde att träningen kunde inledas samma eftermiddag och kväll.

Skolan eller cirkeln Yama-Arashi, som belgarna själva föredrar att kalla sig, sysslar med judo, aikido, kendo och karate tillsammans med jujitsu, under chefinstruktören Tony Thielemans, 3:e Dan judo och aikido, ledning. Han är även president i A.B.A.K.A.M. Kendosektionen leds av Jacques Dupont, en belgisk "samurai" med välvärdat skägg och alltid nära till skratt. Vi deltagare skulle få erfara många ytterligare bevis på dessa ledares initiativkraft och hjärtliga samarbetsförmåga.

Som cheftränare hade inbjudits, den för svenska kendoka välkände sekreteraren i Europeiska Kendoförbundet, Roald M Knutsen 3:e Dan, från Brighton i England. Han biträdades av Cyril Chadwick 1:a Dan från Portsmouth, den troligen enda, nu levande, engelsman som på ett ögonblick kan förvandlas från jovialisk och äppelkändad pubkompis till rasande "samurai". Och tillbaka igen.

Några av deltagarna i mitten från vänster Allan Törner, Roald Knutsen, Thilemans, Seiji Morioka och Dupont.

Under en sällsynt paus i denna hårda *hatsu-geiko*, som rönt stort intresse från den japanska huvudorganisationen för kendo, Zen Nippon Kendo Renmei, uppenbarade sig två japanska universitetsstudenter, Kasu Shiga och Kotaru Hohage med respektive graderingar 5 och 3 Dan. Dessa övertog nu i samråd med mr Knutsen ledarskapet för träningen efter gammal kensored och detta blev den inte lättare av utan antog snabbt rent japanska proportioner.

Den vanliga kakari-geikon, som inom judon närmast motsvaras av en ordentlig randori mellan lärare och elev (dock utan att läraren tränar på eleven) genomfördes nu i rotations-system, så att varje deltagare i omedelbar följd mötte de två briterna och de båda japanerna.

Vi båda svenskar, Robert von Sandor och undertecknad Allan Törner från Yama-Sha Kendo Dojo i Stockholm lyckades härunder utröna, att det även svartnade för ögonen på samtliga nationers representanter, vilket dock vid det tillfället föreföll ge ringa tröst.

Omväxlande med denna kakari-geiko tränades suburi (svärdsföring i förekommande hugg utan motstånd) som f ö även av ålder betingad inleder varje träningspass, tillsammans med fotarbete och kiai. Det senare gjorde i förening med det bel-

giska klimatet att samtliga öbeställningar på tåget hem fick göras viskande.

Men så skämdes inte heller den svenska kiarröststyrkan för sig i församlingen. Effektiviteten av detta, så ofta missförstådda "rop", som är uttryck för svärdsmannens stridsvilja, framgick även tydligt vid de avslutande tävlingarna där vi svenskar gjorde bra ifrån oss även i detta avseende.

Glädjande för oss båda svenskar var att även S Morioka, välkänd inom den svenska judon från träningsläger och tävlingar och även högt graderad i kendo, var närvarande vid träningen. Han kom som ledare av den holländska gruppen som för övrigt även innefattade mynheer Odinnot, sekreterare av det holländska kendoförbundet.

Morioka-senseis västerländska (och ovanliga) öppenhet, vänlighet tillsammans med massor av goda kendoråd var oss till stort gagn under hela tiden.

Ölbar i klubblokalen

Dojon — som tyvärr var matbelagd — förtjänar ett särskilt omnämnande. Själva träningslokalen gick i japansk stil med talrika stora fotoillustrationer med anknytning till budosporten. Hela ena kortsidan av den rymliga dojon var uppglasad

mot en klubblokal till glädje för åskådare och klubbmedlemmar som ville följa träningen s a s utifrån.

Klubblokalen som förutom bord, fönster, och till alla svenskers förväning och fasa, en öppen, även innehåll japanska rustningar, träsnitt, troféer och diverse japanska vapen som ex-naginata (japanskt stångvapen) och långbåge, verkade vara samlingspunkten för Yama-Arashi's samliga medlemmar.

Det lades också stor vikt vid att dessa skulle lära känna varandra på annat sätt än bara på mattan och därför anordnade man regelbundna sällskapliga sammankomster, ofta med dans. Klubblivet florerar tydligen såväl på mattan under träningen som i mera privata och sällskapliga bemärkelser med gemensamma måltider och sällskapsliv med medlemmarna.

I intervallerna mellan de två, dagliga trettimmars, kendorpassen förevisades i denna klubblokal något som icke kan undgå att intressera en kendoka, nämligen en förvånansvärd stor samling japanska svärd.

Katana, wakizashi, tachi, tanto, kwaiken o s v studerades av såväl japaner som européer och Robert var naturligtvis här i sitt esse på verklig "hemmaplan", men även engelska och belgiska kendoka visar ett ovanligt brett kunnande på detta område.

Söndagens avslutande träningspass, som i programmet, signifikativt nog, inte hade någon avslutningstid, ägnades åt tävling i lag och individuellt. Här var även den belgiska televisionen närvarande och gjorde talrika filmupptagningar under 5 timmar.

Tävlingarna fick också karaktären av "inofficiellt Europamästerskap" detta med hänsyn till att samtliga länder i Europa som har kendo hade representanter med i tävlingarna. Det var särskilt roligt för oss svenskar att se denna förståelse av nyhetsvärdet från televisionens sida när det gäller en mindre sport.

I den inledande lagtävlingen i blandade fyrmannalag på mera vänskapbasis, uttogs hedersamt Robert von Sandor som kapten för det ensa laget medan jag lyckades ingå i det andra laget som kommenderades av Jack Dupont. Salomoniskt nog slutade lagkampen med resultatet 2-2 sedan både Robert och jag vunnit våra matcher.

Två svenskar i topp

I den betydligt längre individuella tävlingen mellan de olika ländernas deltagare belade Sverige Lie och 21a platsen genom Robert och under-

TREDJE JIUJITSULÄGRET

Instruktör Kurt Durewall längst till höger undervisar i försvar mot strypning.

Jiu-jitsuläger hölls för tredje gången, den 21-22 januari, under ledning av Kurt Durewall i Härskogens Fri-luftsgård. Dit hade kommit i stort sett samma personer som vid föregående läger samt ett par nytillskott från Danmark. Succé var det allmänna omdömet om detta läger av de deltagande.

Stig Bergman, Stockholm, gav en kort översikt om batongens historia, dess materiella sammansättning och dess användningsområden.

Från Malmö deltog de duktiga skå-

tecknad. Tävlingen gick efter principen att "den som hugger ned den andre går vidare". Allt i enlighet med principerna i en sport som ursprungligen var en strid på liv och död.

I den speciella instruktörsklassen var det glädjande för det Europeiska Kendoförbundet att Roald M Knutson tog hem spelet men detta innebär inget som helst förringande av Roalds prestation, att säga, att den fantastiska Katsu Shiga 5 Dan fungerade som domare och alltså inte kunde delta.

Även om gradering inom kendo inte har något synligt uttryck i form av bältesfärg e d och ej heller tillmättes betydelse utöver fäktiskickligheten, måste vi erkänna att Zen Nippon Kendo Renmeis erkännande av våra resp grader, som blev pris för våra tränings- och tävlingsresultat värmdes bra och föranledde en extra djupdykning i det orientaliska kökets läckerheter som serverades oss på den avslutande festmåltiden på nattklubben i en av Bryssels kinesrestauranter.

ningarna Gert Hallberg, Kenneth Roth, Bengt Johansson och Björn Wannholm. Köpenhamnaren och svartbältet Bent Jakobsen med gymnastikflickan Birthe Hjørth, som för övrigt varit modell i hans samliga böcker om gymnastik och självförsvar samt yoga.

SKF i Göteborg hade fyra man med och i övrigt var det deltagare från Vetlanda, Halmstad m fl platser.

Det övades mycken kombinationsteknik och fantasiuppövningsmoment samt försvar mot vapen och underlägessituationer. Det tränades 7 timmar om dagen så det var en fin avkoppling med lördagskvällen "japanska aften" som höjld på fibruvisning, och den japanska nationalrätten sukiyaki, vilken naturligtvis äts med pinnar!

Nästa läger planeras pågå i tre dagar, 13-15 maj under pingsthelgen.

★

ibland överväger man så länge, hur en sak skall utföras, att tiden inte räcker till för handling.

JUDO-SPORTS

utlandskorrespondenter:

Ungraren Györfürö Zsolt och fransmannen André Sollier studerar några år framåt budo-sporter i Fjärran Östern och de kommer att berätta där om i tidningen. Båda har tidigare tränat i Stockholm. För närvarande befinner de sig i Japan.

Unique kendo event

Swedes create sensation in the art of Japanese swordsmanship

By Allan Törner, 3rd Kyu kendo¹²

Yama-Sha Kendo Dojo, Stockholm and Norrköpings Judoklubb

It might be hard to imagine that something unique should happen in a sport with a thousand years of tradition like kendo. This happened though the 13th to 15th of January³ when l'Association Belge d'Aikido, Kendo et Arts Martiaux (A.B.A.K.A.M.), the Belgian association for these budo sports, hosted a *hatsu-geiko* (winter training camp) in Brussels and participants from seven other countries showed up.

Friday the 13th – which participating kendoka henceforth will consider as a lucky day instead of the opposite – assembled participants from Japan, England, France, Holland, Germany, Sweden and Vietnam in the Belgian capital, where one of three Yama-Arashi schools' dojos were made available.

The reception was both heartily and efficient as well as an admirable organisation with regards to transportation, accommodation and necessary inside calories which enabled that practice could be started the same afternoon and evening.

The school or circle as the Belgians themselves prefer to call it, encompasses judo, aikido, kendo and karate together with jiu-jitsu, under the chief instructor Tony Thielemans, 3rd Dan judo and aikido, guidance. He is also president in A.B.A.K.A.M. The kendo section is led by Jacques Dupont, a Belgian "samurai" with a groomed beard and always full of laughter. Us participants would experience many more proofs of these leader's initiative and cooperative bonhomie.

As chief instructor, well known by Swedish kendoka, the secretary in the European Kendo Federation had been invited, Roald M Knutsen 3rd Dan, from Brighton in England. He was assisted by Cyril Chadwick 1st Dan from Portsmouth, the only known living Englishman that can in an instance transform from a jovial and apple cheeked pub mate to a raging "samurai". And back again.

During a rare break in this hard *hatsu-geiko*, which had caused interest from the Japanese kendo organisation, Zen Nippon Kendo Renmei, two Japanese university students appeared, Katsu Shiga and Kotaru Hohage with the grades 5th and 3rd Dan. These two now assumed leadership in joint consultation with Mr Knutsen of the practice according to old kendo tradition which didn't make easier but rather raised it to Japanese level.

The usual *kakari-geiko* exercise, which in judo is closest to be like an extensive *randori* between teacher and student (without the teacher practicing on the student) was now carried out in a rotation system, where each participant in consecutive order met the two Brits and both of the Japanese.

We two Swedes, Robert von Sandor and undersigned Allan Törner from Yama-Sha Kendo Dojo in Stockholm established that it blackens before the eyes even for other countries representatives, which in the moment hardly brought any comfort.

---

¹ Translation by Hans Lundberg

² In the translation the sometimes long and windy sentences have been kept as is.

³ 1967

Alternately with this kakari-geiko suburi was practiced (hitting with the sword without opponent) which also by tradition starts every practice session, together with footwork and kiai. The latter in conjunction with the Belgian climate led to that all beer orders on the train home was made with a whisper.

Yet there was no need to feel ashamed for the level of the Swedish kiai in this assembly. The effectiveness of this so misunderstood “shout”, which is an expression of the swordsman’s fighting spirit, appeared distinctly also later at the concluding competitions where we Swedes performed well in this respect.

It was a rejoice for us Swedes that S Morioka, well known within Swedish judo from training camps and competitions and also highly graded in kendo, showed up at the practice. He arrived as leader of the Dutch group which also included mynheer Odinott [sic], secretary in the Dutch kendo federation.

Morioka-senseis western (and unusual) openness, kindness together with lots of good kendo advice benefited during the whole session.

Figure 1 - In the middle row from left Allan Törner, Roald M Knutsen, Tony Thielemans, Seiji Morioka, Jacques Dupont⁴⁵

Pub in the dojo

The dojo – which unfortunately was covered by a mat – deserves a special mention. The actual dojo was furnished in Japanese style with numerous photo illustrations connected to budo sports. The whole of one short side of the spacious dojo was glazed-in against a clubroom to the delight of spectators and club members who wished to follow the practice so to speak from the outside.

The clubroom which in addition to tables and chairs, and to all Swedes surprise and horror⁶ a pub, also contained Japanese armours, woodprints, trophies and miscellaneous Japanese weapons like e.g., naginata (Japanese pole weapon) and long-bow, seemed to be the meeting point for all of Yama-Arashi members.

---

⁴ In the back in the middle Hein Odinot; in the front no. 2 from left Friedhelm Dockendorf and no. 4 Christian Colin, no. 1 Vaughn Williams? (Budden, *The Oshu Kendo Renmei*, 2017)

⁵ No. 3 in the front Cyril Chadwick (Leif Svensson jr)

⁶ Mixing sports and alcohol has always been restricted in Sweden, especially in earlier periods.

A great deal of attention was also placed on getting to know each other in other ways than on the mat therefore regular companionable meetings were arranged, often with dancing. The club life flourishes on the mat as well in more private and social senses with common meals and social life among members.

In the intervals between the two daily three-hour kendo sessions presentations were made in the clubroom that could not be avoided to interest a kendoka, namely a surprisingly large collection of Japanese swords.

Katana, wakizashi, tachi, tanto, kwaiken and so on was studied by both Japanese and Europeans and Robert here was at his best on his "home pitch", but also English and Belgian kendoka showed a large breadth of knowledge.

The Sunday concluding training session which in in the program, significantly enough, did not have an end time, was dedicated to competition matches, team and individual. At this point in time even the Belgian television was present and did numerous takes of film during 5 hours.

The competitions took on the aspect of "unofficial European championships" with respect to that all European countries with kendo on the agenda was represented in the competition. It was especially fun for us Swedes to see this understanding of the news value from television when considering the size of the sport.

In the introductory friendly team competition in mixed four men teams Robert von Sandor was selected as captain for one team and I was selected for the other team under the command of Jack Dupont. The result was Solomonic with the team match ending 2-2 where Robert and I had won our matches.

Two Swedes at the top

In the drawn-out individual competition between the different countries' competitors Sweden lay claim to 1st and 2nd place by Robert and undersigned. The competition was based on the principle that "the one the cutting down the other passes on". All I accordance with the principles of a sport which originally was a fight of life or death.

In the special instructor division, it was gratifying for the European Kendo Federation that Roald M Knutsen took home the game, but it is not to belittle Roald's performance, to say that the fantastic Katsu Shiga 5 Dan was a judge and therefore could not participate.

Even though examination within kendo does not have a visual expression in terms of belt colour and similar and does not have any other significance than the skill in swordsmanship, we must admit that Zen Nippon Kendo Renmei's recognition of our respective grades, which became the prize for our training and competition results was heart-warming and led to a deep dive into the oriental kitchen delicacies which were served to us at the concluding night bend banquet in one of Brussels Chinese restaurants.

[Excerpt from the magazine Judo-Sport nr 1 1967]